

Elementi i kriteriji vrednovanja

Hrvatski jezik: 5., 6., 7. i 8. razred

Elementi vrednovanja (predmetna područja):

- hrvatski jezik i komunikacija
- književnosti i stvaralaštvo
- kultura i mediji.

Hrvatski jezik i komunikacija

Predmetno područje hrvatski jezik i komunikacija temelji se na ovladavanju uporabnim mogućnostima hrvatskoga jezika u jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja i međudjelovanja koje omogućuju stjecanje komunikacijske jezične kompetencije na hrvatskome standardnom jeziku.

Predmetno područje obuhvaća stjecanje:

- jezične, uporabne, strategijske i društveno-jezične kompetencije
- vještina komunikacije i suradnje s drugima u različitim kontekstima, medijima i komunikacijskim situacijama
- komunikacijskih strategija radi razumijevanja i stvaranja teksta na temelju prije stečenoga znanja i učenja
- sposobnosti pomnoga čitanja obavijesnih i književnih tekstova, sposobnosti analize i interpretacije teksta te razumijevanja konteksta i značajnskih slojeva
- kompetencije stvaranja tekstova različitih vrsta i funkcionalnih stilova
- svijesti o sebi kao osobi koja izgrađuje, poštuje i izražava vlastiti (jezični) identitet te poštuje identitet drugih u okviru jezične i kulturno-jezične govorne zajednice.

Književnost i stvaralaštvo

Predmetno područje književnost i stvaralaštvo temelji se na razumijevanju književnosti kao umjetnosti riječi i osobite uporabe jezika. Književni je tekst umjetnička i društvena tvorevina koja ima osobnu, nacionalnu, kulturnu, društvenu i estetsku vrijednost. Kao stvaralačka jezična djelatnost, književnost je sastavni dio svakodnevnoga života.

Predmetno područje obuhvaća:

- razumijevanje, interpretaciju i vrednovanje književnoga teksta radi osobnoga razvoja, stjecanja i razvijanja znanja i stavova te vlastitoga stvaralaštva
- razumijevanje stvaralačke i umjetničke uloge jezika i njegova kulturnoga značenja
- stjecanje književnoteorijskih i književnopovijesnih znanja te uvida u reprezentativne tekstove hrvatske i svjetske književnosti radi razvoja stvaralačkoga i kritičkog mišljenja o književnome tekstu te proširivanja vlastitoga iskustva čitanja
- povezivanje jezičnih djelatnosti, aktivne uporabe rječnika i stečenoga znanja radi dubokoga i asocijativnog razumijevanja teksta
- potrebu za čitanjem književnih tekstova i pozitivan stav prema čitanju iz potrebe i užitka
- osobni i nacionalni identitet te razumijevanje općekulturnoga nasljeđa
- razvoj kreativne verbalne i neverbalne komunikacije

– stvaralačko izražavanje potaknuto različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

Kultura i mediji

Predmetno područje kultura i mediji temelji se na razumijevanju teksta u različitim društvenim, kulturnim i međukulturnim kontekstima. Predmetnim se područjem potiče razvoj znanja o sebi i drugima, uvažavanje različitih uvjerenja i vrijednosti te se omogućuje djelovanje u društvenoj zajednici.

Predmetno područje obuhvaća:

- kritički odnos prema medijskim porukama, razumijevanje utjecaja medija i njihovih poruka na društvo i pojedinca; stvaranje medijskih poruka i njihovo odgovorno odašiljanje
- razumijevanje kulture s gledišta svakodnevnoga života, s društvenoga gledišta, kulture u odnosu na popularnu kulturu i kulture u odnosu prema književnosti i ostalim umjetnostima te utjecaj kulture na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- poticanje svjesnosti o jedinstvenosti i vrijednosti različitih mišljenja, stavova i ideja, društava i kultura radi uspješne komunikacije te razumijevanja drugih i drugčijih.

Praćenje i provjeravanje razine usvojenosti obrazovnih ishoda

- **usmene provjere** (sa ili bez najave, mogu se provoditi na svakom satu, kontinuirano tijekom nastavne godine)
- **predstavljanje djela za cijelovito čitanje** (na satu lektire kroz različite aktivnosti)
- **pisane provjere** (prema godišnjem izvedbenom kurikulu i vremeniku pisanih provjera, unaprijed se najavljuju)
- **pisani radovi:** školske i domaće zadaće različitih žanrova (sastavci, zadaće vezane za lektire, plakati, slikokazi, rasprave, problemski članci, sažetci, dnevničari, dramatizacije i sl.)

Školska zadaća je pisani uradak na zadanu ili slobodnu temu. Unaprijed se najavljuje. Pišu se najmanje dvije školske zadaće u školskoj godini. Školska zadaća pokazatelj je ukupnih učenikovih jezičnih postignuća. Vrednuju se: sadržaj/žanr, ostvarenost teme, kompozicija sastavka, stil i jezik (originalnost i bogatstvo rječnika), gramatička i pravopisna točnost, čitljivost i urednost, razvidna struktura teksta.

Pisano se provjeravanje provodi poslije obrađenih i uvježbanih nastavnih sadržaja, kontinuirano tijekom nastavne godine.

Važan su dio vrednovanja i **bilješke** kojima se prati rad i napredovanje učenika te njegov odnos prema radu (aktivnost na satu, pisanje domaćih zadaća, nošenje pribora i sl.). U bilješke kojima se prati rad i napredovanje učenika ubrajaju se i rubrike za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje te različite liste procjena, izlazne kartice i sl., kao i usmeno vrednovanje što je važna povratna informacija za učenika u procesu poučavanja i učenja.

Zaključna ocjena izraz je postignute razine učenikovih kompetencija ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda u i rezultat ukupnoga procesa vrednovanja tijekom nastavne godine. Zaključna ocjena na kraju nastavne godine **ne mora** proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu.

Ocjena	Obrazloženje	kriteriji vrednovanja
dovoljan (2)	nepotpuno, površno i s pogreškama, izneseno znanje slabo je povezano	<ul style="list-style-type: none"> – Učitelj/učiteljica mu pomaže kod odgovaranja postavljajući pomoćna pitanja na koja učenik uvijek ne odgovara sigurno. – U izražavanju je nesamostalan i radi formalne pogreške. – Pri odgovaranju potreban je veći broj potpitana i usmjeravanja prema točnom odgovoru. – Nabira faze nekog procesa, ali ne može ga samostalno opisati i izvesti zaključke. – Čak i uz pomoć učitelja/učiteljice slabo i nesigurno primjenjuje znanje. – U analizi grafičkih i slikovnih priloga uočavaju se pogreške. – Površno i djelomično uočava osnovne procese. – Rijetko izražava vlastito mišljenje. – Slabo se služi dodatnim izvorima znanja i teško procjenjuje točnost ili relevantnost u dodatnoj literaturi. – Djelomično točno prikazuje rezultate istraživanja, a tumačenja rezultata su jako manjkava. – Pri provođenju istraživanja treba kontinuiranu pomoć, ali se trudi primijeniti osnovna pravila. – Pisane provjere – postotak: 50% - 62%
dobar (3)	djelomično logično i uvjerljivo	<ul style="list-style-type: none"> – Vlada osnovnim sadržajima propisanim ishodima predmetnog kurikuluma i međupredmetnim očekivanjima. – U primjeni i povezivanju činjenica ne pokazuje sigurnost i samostalnost (nema bitnih pogrešaka pri izlaganju činjenica; potrebna su i potpitanja učitelja/učiteljice, osobito kad se radi o povezivanju materijala; ne zna smisleno i bez učiteljeve pomoći izložiti obrađene sadržaje učenja). – Nesiguran je u objašnjavanju uzročno-posljedičnih veza. – U rješavanju problemskih zadataka i prikazivanju međuodnosa treba pomoći učitelj/učiteljice. – Razumije osnovne obrađene programske sadržaje, ali ih ne primjenjuje u novoj situaciji niti potkrepljuje vlastitim primjerima. – Uz pomoć učitelja/učiteljice djelomično donosi zaključke pri analizi procesa i pojava. – Nedovoljno samostalno izvodi praktične radove. – Nedovoljno samostalno provodi istraživanje i primjenjuje usvojeno teorijsko znanje. – Vidljivi su propusti u opažanju, a u raspravama sudjeluje samo povremeno. – Prikazivanje i argumentacija rezultata nije dovoljno precizna te treba pomoći učitelja/učiteljice. – Uz pomoć prepoznaje ili postavlja istraživačka pitanja i služi se dodatnom literaturom. – Pisane provjere – postotak: 63% - 79%
vrlo dobar (4)	točno, logično, temeljito i s razumijevanjem (izlaganje sigurno bez poštupalica)	<ul style="list-style-type: none"> – Sigurno i solidno vlada ishodima predmetnoga kurikula i međupredmetnih očekivanja uz praktičnu primjenu, ali ima nedostataka u povezivanju detalja i činjenica (nedostatke u povezivanju činjenica ispravlja na napomenu /učiteljice). – Uspješno objašnjava naučeno. Služi se usvojenim znanjem i navodi vlastite primjere te logično obrazlaže ono o čemu govori uz rijetke poticaje ili pomoći učitelja/učiteljice. – Povezuje naučene nastavne sadržaje sa svakodnevnim životom. – Uglavnom samostalno rješava problemske zadatke. – Uspješno primjenjuje stečena znanja.

Ocjena	Obrazloženje	kriteriji vrednovanja
		<ul style="list-style-type: none"> – Gotovo uvijek primjenjuje znanja, sposobnosti i vještine u istraživanjima. – U provođenju istraživanja u potpunosti slijedi zadane etape uz manju pomoć u formuliranju istraživačkog pitanja. – Samostalno prikazuje rezultate istraživanja, analizira ih, izvodi zaključke i prezentira rezultate rada. – Uspješno samostalno opaža te često sudjeluje u raspravama i interpretacijama. – Samostalno odabire odgovarajuću literaturu i njome se služi. <p>Pisane provjere – postotak: 80% - 89%</p>
odličan (5)	izrazito točno, logično, temeljito, opširno, argumentirano	<ul style="list-style-type: none"> – Usvojeno znanje primjenjuje u novim situacijama i na složenijim primjerima. – Uspješno primjenjuje stečeno znanje te povezuje sa srodnim sadržajima učenja drugih predmeta. – Samostalno rješava najsloženije problemske zadatke. – Samostalno uočava i tumači uzročno-posljedične veze i međuodnose navodeći vlastite primjere. – Naročito se ističe u diskusijama, praktičnim vježbama (grafikonima, mapama, prezentacijama, digitalnim materijalima). – Samostalno osmišljava praktične radove te pokazuje originalnost i kreativnost u njihovu izvođenju. – Samostalno postavlja istraživačka pitanja i na temelju njih osmišljava istraživanje, a rezultate rada kreativno prikazuje i argumentira uočavajući povezanost promatranih promjena s usvojenim nastavnim sadržajima i svakodnevnim životom. – Redovito sudjeluje u raspravama i interpretacijama. – Uspješno se služi dodatnom literaturom i izvorima te procjenjuje točnost podataka u dodatnoj literaturi. – Samostalno izvodi zaključke i uočava uzročno-posljedične veze i procese. <p>Pisane provjere – postotak: 90% - 100%</p>